

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

"Έτος Α'. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1971 Φύλλον 9ον

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ

Η συγκέντρωσις τῶν διαφόρων εἰκόνων Βυζαντινῆς τέχνης, αἱ δόποιαι καταστρέφονται ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ἐάν πρὸς στιγμὴν παραβλέψουμε τὴν λεγασίαν τῶν ἀρχαιοκαπήλων, ἀπὸ τὴν Καινότητα, εἰναι δχι μόνον ἀξιέπαινος, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικῶς ἀποδοτική.

Ἐργα ἀξιοθαύμαστα, αὐτὴ τὴν στιγμὴν φθείρονται χωρὶς φροντίδα καὶ μνημεῖα ἐνὸς πολιτισμοῦ, διὰ τὸν ὄποιον ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἐλληνες εἴμεθα ἀκόμη ὑπερήφανοι, ἔχαφαντίζονται ἀνεπιστρεπτοί.

Φυσικὸ ἐγώ δέν θὰ προσπαθήσω ἐδῶ νὰ ἀποτιμήσω ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς ἡ καὶ λιτεγνικῆς πλευρᾶς τοὺς θησαυροὺς αὐτοὺς. Δύναμαι δμως νὰ προσφέρω τὴν γνώμην μου καὶ νὰ τονίσω τὴν οἰκονομικῆν ἀξίαν μιᾶς τοιαύτης ἐνεργείας.

Η συγκέντρωσις τῶν μνημείων αὐτῶν συμβάλλει κατὰ δύο τρόπους, οἰκονομικῶς, εἰς τὸν τόπον εἰς τὸν ὄποιον τὸ γε γονδὲ αὐτὸ λαμβάνει χώραν. Πρῶτον, κάθε ἔργον καλλιτεχνικῆς ἀξίας ἀποτιμᾶται εἰς δραχμὰς ἀναλόγως τῆς ἡμερομηνίας κατασκευῆς του, τοῦ καλλιτέχου ποὺ τὸ κατασκεύασε καὶ τελιῶς τῆς

σπανιότητος καὶ τῆς φυσικῆς καταστάσεως εἰς τὴν δόποιαν εύρισκεται. Ἡ ἀποτίμησις αὐτὴ εἶναι θέμα εἰδίκων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἡ καὶ ἀλλων Ὅπη ρεσιῶν κρατικῶν. "Οπως δήποτε ὅμως μία ἀξία ὑπάρχει δι' ἓνα ἔκαστον τῶν μνημείων, τὰ δόποια θὰ συλλεχθοῦν ἡ τῶν ἀγιογραφιῶν. "Η ἀξία αὐτὴ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς προσανθένει τὸ ταμεῖον τῆς κοινότητος.

Δεύτερον, καὶ σπουδαιότερον, εἶναι τὸ γεγονός τῆς δημιουργίας μιᾶς καλλιτεχνικῆς κινήσεως τῆς περιοχῆς ἡ δόποια συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τοῦ τόπου. Διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς μονίμου ἐκθέσεως τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν ἔχομεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ κινηθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν πολιτῶν τῆς περιοχῆς καὶ νὰ μάθῃ τὴν συμβολὴν τῆς χώρας μας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μετάδοσιν τῶν τεχνῶν, ἔστω καὶ κατὰ τὰ χρόνια τῆς πιό καταθλιπτικῆς δουλειας, πού ὑπέστη ποτὲ ἕνα "Εθνος. "Η καλλιτεχνικὴ ἀναγνώρισις, ἔκθεσις,

Φελιάτικαι Ἐπιστημονικαὶ μορφαὶ πού ἔξέλιπον

Γ'

ΒΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἐγεννήθη εἰς Γορένους τὸ ἔτος 1875. Ἐπολέμησεν ὡς ἐφέδρος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 1897 καὶ εἶτα εἰς τὸν νικηφόρον πόλεμον τοῦ 1912.

Ὑπηρέτησεν ὡς Σχολάρχης τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων Γκοριτσᾶς καὶ Σελλασίας, προαχθείς δὲ εἰς Γυμνασιάρχην ὑπη-

καὶ ἴστορικὴ συσχέτισις τῶν ἐκθεμάτων ἀποτελεῖ πλοῦτον ἐπιστημονικὸν καὶ οἰκονομικὸν, μεταφραζόμενον πάντοτε εἰς δραχμάς διὰ τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων. Ἀφ' ἑτέρου δέ, ἡ γεννηθησομένη τουριστικὴ κίνησις ἐκ τῆς ὑπάρξεως μᾶς τοικύτης πινακοθήκης ἀποτελεῖ ἕνα ἔσοδον ἀνευκόστους, σχεδόν, διὰ τὴν κοινότητα.

Τέλος, μίαν γνώμην ἀκόμη θά ἐπιθυμοῦσα νά προσφέρω, μέση συμβουλευτικὸν πάντοτε χαρακτήρα, διὰ λόγω τοῦ ὅτι γνωρίζω ἀφ' ἐνός μὲν τὸν ὄρθρον ἐργασίας τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ κράτους, ἀφ' ἑτέρου τὴν ἔλλειψιν τόσον προσωπικοῦ, δύσον καὶ τῶν κονδυλίων, λόγω τῶν ἡδη ἐκτελούμενῶν ἀλλαχοῦ ἔργων, δύσον δύπλως σχηματισθῆ μίαν ἐπιτροπὴν ἐξ ἐνός ἀριθμοῦ ἐνδιαφερομένων πολιτῶν τῆς κοινότητος καὶ προβῆτος εἰς α. συλλογήν τῶν ἐν λόγῳ ἀντικειμένων, β. τὴν καταγραφήν αὐτῶν εἰς πρωτόκολον καὶ ἐνημέρωσιν τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ κράτους. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆς θὰ συντελέσῃ εἰς ἐπιτάχυνσιν καὶ διάσωσιν τῶν κειμηλίων αὐτῶν, ἀλλ' ἡ πρωτοβουλία αὐτῆς τῶν πολιτῶν είναι πρωτοδουλία τοῦ κράτους, διότι ὁ πολίτης πρέπει ν' ἀργίσῃ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ κράτος, ἐάν προχρηματί καὶ θέλει νά βοηθήσῃ τὸ κράτος εἰς τὴν προσπάθειάν του. Ἡ καταστροφὴ δημιούσιας περιουσίας δέν είναι μόνον ἔγκλημα κατά τοῦ κράτους, είναι καὶ ἔγκλημα κατά τοῦ ἑαυτοῦ του, ὡς μέλους ἐνός συνόλου τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν ὅποιαν ζῆ.

Παν. Γ. Στεργιανόπουλος
Οἰκονομολόγος—Καθηγητής

ρέτησεν ἐπ' ἀρκετά ἔτη εἰς τὸ Γυμνάσιον Σπάρτης. "Οσοι ἐφοίτησαν τότε εἰς τὸ Γυμνάσιον Σπάρτης ἐνθυμοῦνται τὸν ἀπόλον, τὸν ἥπιον, τὸν σοφὸν, τὸν πρακτικόν καὶ χιουμορίσταν ἀμα καθηγητήν, τοῦ ὅποιου ἡ ἀνάμνησις διατηρεῖται ζωηρά εἰς δύσους τὸν ἐγνώρισκαν.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων τεκνών του ἄφησε τὴν ἀνταξίαν τούτου θυγατέρα Ἐλένην Βουραζέλη — Μαρινάκου, Γυμνασιάρχην καὶ συγραφέα πλείστων ἀξιολόγων μελετῶν. Αὗτη τυγχάνει σύζυγος τοῦ ἐκ Γοράνων καταγόμενου δικηγόρου N. Μαρινάκου.

Σταύρος Θ. Καλκάνης

ΕΗΡΟΚΑΜΠΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

"Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον σημαντικὰ γεγονότα τοῦ ἔτους πού μᾶς πέρασε είναι ὅπωσ δύποτε τὰ ἀποτελέσματα τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων τοῦ Πανεπιστημίου.

'Ἐπέτυχον ἐκ τοῦ Γυμνασίου μας οἱ ἔξης: Βασίλειος Γ. Μενούτης εἰς Στρ. Ἰατρικὴν, Παραποτέπουλος Δημήτριος εἰς Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν, Χαρτουλάρος Γεώργιος εἰς ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν, Ἡλιοπούλου Σταυρούλας εἰς Νομικὴν Θεσσαλονίκης, Καψάλη Γεωργίας εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν, Μακρυκώστα Βασιλικὴ εἰς τὴν Ἰατρικὴν, Λαμπτράκου Παναγιώτα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Φιλολογίαν καὶ Νικολακάκου Μαρία εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν.

Μεγάλην δραστηριότητα παρουσίασεν ὁ Μουσικοαθλητικὸς Σύλλογος «Ἀπόλλων» τὸν τελευταῖον καιρὸν. Ὅπο τὴν αἰγίδο του ἐδόθη τῶν Δεκέμβριον θεατρικὴ παράστασις μὲ τὸ ἔργον «ὁ Ἀχύρταγος»

Ἐλαφίου μέρος οἱ μαθηταὶ Δ. Λιναρδῆς, E. Μαλτέζος, Γ. Σαλωμός, Ἀδ. Σμυρνιών, Στ. Καπετανάκου, "Ολ. Ἀλεξάκη, B. Παναγιωτουνάκου, Γ. Βορδῆς, Χρ. Καψάλης, K. Ἡλιόπουλος, Δ. Κονίδης καὶ Π. Ναστάκου. Τὸ ἔργον ἐδίδαξεν ὁ Καθηγητής κ. Θ. Κατσουλάχος. Ἐπίσης ἐδωσεν τὴν 26ην Δεκεμβρίου χορὸν καὶ τὴν 3ην Ἰανουαρίου συναυλίαν.

Στέλλα Α. Καπετανάκου

2--

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΛΑΓΑΝΑΚΟΥ

Λατρευτή μου δασκάλα, μεγάλη νεκρή,

Συγχώρησέ μου τήν τόλμην μου νά σ' ένοχλήσω. Μέ λίγες ροδοδάφνες διαλεγμένες άπό τήν Ξηροκαμπίτικη άκρου ποταμιά, θά στολίσω τόν τάφο σου και μὲ λίγα λόγια θά ταράξω τόν αιώνιο υπνό σου. Είναι αύτό ένα ξέσπασμα ψυχικού μου αθθορυμητισμού και δχι μονά

και σίγουρο βήμα άνάμεσά μας έπι τρεῖς και πλέον δεκαετίες. Γεννημένη παιδαγωγός, άφησες τήν χρυσή σφραγίδα σου στό είδος σου και τίμησες τόν έκπαιδευτικό κλάδο.

Έμεις πού ζούμε σ' αύτό τό χωριό, πού υπήρξαμε μαθητές σου και ταυτόχρονα φίλοι σου ποτὲ δὲν θά ξεχάσουμε τόν ψυχικό σου πλούτο και τό άπο-

χα καθήκον μιᾶς μαθήτριάς σου.

Τό Ξηροκάμπι σὲ καλωσόριζε τό 1920-21. Τήν ὄψι σου τότε φλόγιζε ή δροσιά τή; παρθενικής σου άνοιξεως και ή δμορφιά τής νειδότης. Τήν καρδιά σου ωπλίζε ή θέλησι και τό θάρρος. "Ετσι άρχιζες τήν έκπαιδευτική σου σταδιοδρομία στό χωριό μας, τό όποιο ποτὲ δὲν έγκατέλειψες. Τό πέρασμά σου σάν δασκάλας ήτο μεγάλη τό χρι γιά τά παιδιά τοῦ τότου μας. 'Ανιδιοτελής, άθρουβη, άγνη μὲ τήν πνευματική σου φλόγα πέρασες μὲ σταθερό

δοτικό έργο σου.

Τό θλιβερό άγγελμα τοῦ θανάτου σου μᾶς ήλθε μὲ κάποια καθυστέρησι άπό τήν 'Αθήνα. "Ετσι ή Ξηροκαμπίτικη ιστορία άναιξε τίς σελίδες τής, τίς σχετικές μὲ σένα, πού άρχιζουν άπό τό 1912 και σταματοῦν στά 1953, δηλαδή άπό τότε πού ήρθες και μέχρι τότε πού έφυγες άπό έδα. Τὰ χειλη τότε τῶν συγχωριανῶν μου ξεκομπώθηκαν και μὲ συγκίνησι διηγήθηκαν στά παιδιά τους, άληθινό ένα παραμύθι μὲ τόν τίτλο «ή

Μαριέττα.

Μαθήτριά σου κι έγώ γεντηκα τήν πνευματική φύσισι και τό γλυκό σου χάδι μαζί μὲ τίς τσουχτερές ξυλιές σου και διηγήθηκα στά παιδιά μου τό άληθινό αδτό παραμύθι κι ἔκλαψαν κι ἐκείνα μαζί μου τόν χαμό σου.

Από τό 1953, πού συνταξιοδοτήθηκες κι ἔφυγες, ποτὲ δὲν σέ ξυναείδαμε. "Ε μεινες μακρύα μαζί. Προτίμησες τήν ἀπομόνωσι, μακρύά ἀπό τήν τεράσια οἰκογένεια τῶν παληδῶν μαθητῶν σου και μαθητριῶν σου, ἀφοῦ ἀτομική σου οἰκογένεια δὲν ἀπόχητησες, ἀπό τήν ἄφαστη ἀφοσίωσί σου στό σχολεῖο." Ήρθε τάχα στήν μοναξιά τῆς αὐτοεξορίας σου κανεὶς νά σου μιλήσῃ στοργικά; Τό δάκρυ, πού σίγουρα θά κυλοῦσε στά μάγουλά σου, βρέθηκε χέρι τρυφερό νά στό σκουπίσῃ; Πολὺ όμφιβάλλω!

Μαριέττα, γλυκειά μου δασκάλα. Ποτὲ δὲν σέ ξεχνω! Ακόμα ἔρχονται στό μυαλό μου οἱ ώραιες σου ουμβουλές και διαρκῶς χαῖδενον τ' αὐτιά μου οἱ ήχοι τοῦ μαντολίνου σου, πού χαῖδεμένες οἱ χορδές του ἀπ' τὰ δικά σου δάχτυλα μετέφραζαν μὲ γλυκούς στίχους τήν ίδεα τῆς Πατρίδος: «Καμάρι σ' ξέχουμε, πατρίδα δοξασμένη....» Άλλο τε πάλι μᾶς ἔμπαζαν μὲ θεϊκή μυστικότητα στόν υπέρτατο ναό τῆς Θρησκείας δπως μὲ τό «Εναγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην . . .».

Δὲν ξεχνῶ πώς μὲ τήν πνευματική σου δύναμι διέπλασες τόσες τρυφερές καρδιές και σάν διγγελούδια τίς ώδηγη σες στό λίκνο τοῦ πνεύματος και στόν παράδεισο τῆς σωστῆς ζωῆς. Μά τώρα τί φρικτό! Τέ φτερά τῆς πονεμένης φαντασίας μου μὲ φέρνονταν μὲ βουρκώ μένα μάτια σὲ μιὰ ἀκρίτισα τῆς Αττικῆς γῆς, ποὺ φιλόστοργα ξεκουράζει τό ταλαιπωρημένο σου σκήνωμα. Στέκο μαι κοντά σου! Είσαι νεκρή! Μόνη! Έσύ πού σὲ τριγύριζαν χρόνια και χρόνια, σάν μελίσσια τά παιδιά. Οι μόνες σου συντροφιές: ή παγωνιά τοῦ τάφου, τό σκοτάδι τοῦ "Αδη, τό κλάψιμο πού και πού κάποιου νυχτοπούλιού και τό πένθιμο θρόισμα κάποιου κυπαρισσιού,

πού γέρνοντας τήν κορυφή του χαιδεύει τήν βαρειά ταφόπετρά σου. Ή ψυχή μου ἀργολειώνει έτσι σάν θωράκο τό σπίτι της σιωπῆς σου. Σιγᾶς λατρεμένη μου νεκρή! Μά τι νά είπης! Αύτη είναι ή μοίρα τοῦ κάθε ἀνθρώπου! Μά κι ἄν σιωπᾶς, μπορεῖς ν' ἀκούσης ἐμένα σ' αὐτά τά λίγα πού θά σου είπω: «Πάντα σ' ἀγαποῦσα σταν ζοῦσες! Σ' ἀγαπῶ και πεθαμένη! Στό μνήμα σου σκορπίζω λίγες ροδοδάφνες, πού σούφερα. Είναι ἀπό τό Ξηροκάμπι! Είναι οἱ ίδιες πού θάπεναν τά μάτια σου τότε ἀπό τό παράθυρο τῆς Δης τάξεως, στίς δχθες τῆς Ρασίνας και πού τότσο σου ἄρρεσαν. .

Τὸν Σταυρό σου φωτίζει τό λιγοστό φῶς τοῦ κεριοῦ μου, πού σου ἄναψα και στήν κορφή του διαβάζω «Μαρία Λαγανάκου διδασκάλισσα . . .»

Φεύγω ἀθύρυβα ἀπό τόν χώρο αὐτό πού τόν ἀρωματίζουν οἱ ἀναθυμιάσεις τοῦ λιβανιοῦ και τῶν πολλῶν λουλουδιῶν.

Κοιμήσου ήσυχα, ήρεμα, καλή μου δασκάλα, τόν ὑπνο τῆς αἰωνιότητας. Είναι αὐτή η εὐχὴ δλων τῶν Ξηροκαμπίτων. Στήν αἰώνια μνήμη σου θ' ἀνάβω πάντα ἀγιοκέρι.

Μία μαθήτρια

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

Πενιχρά ή ποδοσφαιρική κίνησις τῶν τελευταίων μηνῶν.

Άρκούμεθα εἰς τό νά σημειώσωμεν τάς κυριωτέρας συναντήσεις:

1) Απόφοιτοι — Γυμνάσιο 4-3.

2) Απόλλων — Α. Ο. Παλαιό παναγιᾶς 5-5.

και 3) Απόλλων — ΚΕΕΜ 3-3.

Δημ. Π. Κουντούρης

4—

ΧΡΟΝΙΑΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

Η ζωή έχει δικούς της νόμους, οι οποίοι σὲ θέλουν ύποχείριδ τους. "Ένας κατάλογος άναγκῶν προβάλλει στό καθένα, πού ή ίκανοποίησε τους σέ φέρνει, καμμιά φορά, σέ χώρες άγνωστες καί μα κρινές. Οι δυσκολίες είναι πολλές κι ό αγώνας τραχύς, πού κάτω άπό τη δυνα-

στεια του, δοκιμάζονται κι οι πιο άγριές διαθέσεις.

Μά δταν οι "Άγιες μέρες πλησιάζουν μέ το μεγαλεῖο τους καί τὸν αἰσθηματισμό τους, τὸ προσωπικὸ σου δρᾶμα γίνεται πιό ἔντονο μέ τὴν ἀναβίωσι τοῦ καη μοῦ τῆς ξενιτειᾶς. Προβάλλει τότε στὸ νῦ σου ὁ τόπος σου καί σὲ κάνει ν' ἀναρ

ριγῆς άπό τη γοητεία του. Καθώς μικράνουν οι ἀποστάσεις καί χαμηλώνουν τὰ τείχη βλέπεις καί αισθάνεσαι τὴ γιορτή ἀτμόσφαιρα μὲ τὰ ώραια μάτια τῆς φαντασίας, πού ζωντανεύουν καί ἔξι δανικεύουν πρόσωπα καί σχήματα.

Η ψυχολογία τῆς ίγιοις προκαταλήψεως ἀποδεσμεύει τὴ σκέψη άπό τὸν ἄγων της βιοτικῆς μέριμνας, χωρίζει τὸ λογισμό άπό τὴ δρᾶσι. Ό πόνος συμπυκνωμένος, σωστὸς ἡνίοχος, σέ ἀποξενώνει ἀπὸ τὸ περιβάλλον σου, πού τὸ χαρακτηρίζει ἡ ισοπεδωτικὴ μανία τῆς ἔξελιξεως καί σέ κάνει πάλι παιδί. Σ' αὐτές τὶς ἀνεπανάληπτες ώρες ζωντανεύει ὁ τόπος σου μὲ δλες τὶς χάρες του καί τοὺς ἀνθρώπους του.

Οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησιᾶς γίνονται σειρήνες καί σὲ καλοῦν μὲ τοὺς πιὸ μελικούς φθόγγους, ἐνῶ τὰ κάλαντα τῶν παιδῶν τῆς γειτονιᾶς, ἀποστάσματα ἀπὸ ρούψωδεις τοῦ ἔπους τοῦ αἰωνίου 'Οδυσσέα τοῦ Ἐλληνισμοῦ. Καί στὸ φτωχόσπιτό σου, πού φαντάζει παλάτι κκταφώτιστο, σέ περιμένει ἡ μαυροφορεμένη μάνα σου ταχυμένη ἀπό τὴν μοῖρα νὰ δικαιάω νη καρτερικά τὴ μνήμη αὐτῶν πού ἡσυχάζουν στὸ χῶμα καί νὰ περιμένη μ' ἀνικητῇ ἐλπίδα αὐτούς πού λείπουν μακριὰ μὲ τὸ δάκρυ τῆς πιὸ ἀδολης ἀγάπης στὰ μάτια.

Η λογικὴ πιὰ τῶν ψυχρῶν συλλογισμῶν ἀνίκανη νά συγχρατήσῃ τὸ κῦμα τῆς νοσταλγίας, μεταβάλλει τὰ χαρτονομίσματά σου σὲ εἰσιτήριο γιά νά συνταξιδέψης μέ τὰ παιδικὰ σου δνειρά κατά κεῖ πού τραβᾶτε ὁ καημόδιος.

«Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα
τώρα Χριστός γεννιέται
κι ὅπ' έχει μάνα κίνησε
κι' ὅλο τὸ κόσμο ἀρνιέται».

Θεόδωρος Κατσουλάκος

ΝΕΑ ΑΠΟ — ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

ΑΡΚΑΣΑΔΕΣ

Τό περί τόν "Άγιον Δημήτριον τμῆμα τῆς κεντρικῆς όδοῦ" Άγιου Βασιλείου-Ζηροκάμπιου ασφαλτοστρώθη, άφού προτιγουμένως μέρος τοῦ τοίχου τῆς έκκλησίας, δύποιος διά τοῦ σγκουτου καθίστα ξηπινδυνον τήν στροφήν, άπεκόπη.

Εύχορ. στοῦμεν τόν κ. Νομόρχην θερμότατα

"Ιερεύς Παναγιώτης Όρφανάκος

ΜΟΥΣΓΑ

— Γιληροφορούμεθα δτι εἰς τὸ ἔγκριθὲν ὑπὸ τῆς ΔΕΗ πρόδυρσμα ήλεκτρο φωτισμοῦ τὸ δόποιον ὀπεστάλη εἰς τὴν Νομαρχίαν περιελήφθη διά τὸ 1971 ἡ Μούσγα καὶ τὰ Κατσουλέια. Ἡ χαρά τῶν κατοίκων είναι ἀπερίγραπτος καὶ δικαιολογημένη.

— 'Ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ Καναδᾶ ὁ κ. Ιω. Πουλάκες μετά τῆς συζύγου του.

— 'Ἡ κυρία Μ. Μπούζα ἀπέκτησε καὶ δυον τέκνουν.

— 'Απέθανε τήν 10ην Ιανουαρίου ἡ Μάρθα Π. Αθανασοπούλου.

Δήμητρα Κ. Πουλάκου.

ΚΑΤΣΟΥΛΕΙΚΑ

— Αἱ ἐνέργειαι τοῦ Στρατηγοῦ Κωνσταντίνου Παναγάκη εύωδώθησαν, δηλεκτροφωτισμὸς τοῦ χωρίου θά πραγματοποιηθῆ ἐντὸς τοῦ 1971.

Ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων είναι ἀπέραντος.

— 'Απέθανεν εἰς Μπρούκλιν Ν. Υόρκης καὶ ἐκτενεύθη τήν 17ην Δεκεμβρίου δηλ. Δημήτριος Ηλίου Κατσουλάκος ει., ἥλικισαν 85 ἑτῶν

— 'Απέθανε τήν 10ην Ιανουαρίου ἡ Γιαννούλα Λ. Λιντζέρη εἰς ἥλικιαν 79 ἑτῶν.

Σταύρος Ν. Κατσουλάκος

ΔΩΡΕΑΙ

Πρὸς τὸν ἀγαθοεργὸν Σύλλογον Κυριῶν Ζηροκαμπίου πρωσέφερον δωρεάς οἱ κ. κ. Γεώργ. Πιστολακάκος δραχ. 2000 καὶ Βίλλη Καρδάρη, δραχ. 1000 εἰς μνήμην Γεωργ. Κάρδαρη κ. Γεωργ. καὶ Χρυσάνθη Μιχαλάκου δραχ. 600 εἰς μνήμην τῆς μητρὸς των καὶ δραχ. 300 εἰς μνήμην τῆς θείας των Σταυρούλας Τσιμικάλη, κ. Γεωργ. Δ. Θεοφιλόπουλος δραχ. 500 εἰς μνήμην Γεωργίας Δ. Δικαιάκου καὶ δραχ. 600 εἰς μνήμην γονέων του, Εύαγ. Ήλ. Καλκάνη δραχ. 3.000 εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της, αἱ κ. κ. Μαριγώ Ι. Παρηγόρη, Γεωργ. Κ. Μυλωνάκου, Μπέστη Παρηγόρη, Εύαγ. Μητσάκου, Αροβ. Μωραντζῆ, Γεωργία Π. Ανδρεάκου ἀπό δραχ. 300 ἐκάστη εἰς μνήμην τῶν συζύγων των. Ανώνυμος κυρία δραχ. 1500, Ολγα Σωμῆ δραχ. 3000 καὶ Γεωργ. Σ. Σταύρος δραχ. 1500 εἰς μνήμην τῶν γονέων των.

Εὔγενια Σακελλαριάδου 1000 εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της, Αιδ. Παναγ. Όρφανάκος 300 εἰς μνήμην γονέων του.

Ἡ φροντίδι καὶ δαπάναις τοῦ Συλλόγου Κυριῶν Ζηροκαμπίου ἀρξαμένη ἀπό 5μήνου Αγιογράφησις τοῦ Τρούλου τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ τῆς Αγίας Τριάδος ἀπεπερατώθη πρὸς ἡμέρῶν καὶ εἰναι ἀρίστης τέχνης. Ἡ δαπάνη ἀνήλθεν εἰς 11.800 δραχμάς.

Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν δρχεται ἡ τοιχογράφησις ἄλλου τμήματος τοῦ Ναοῦ ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ἀγιογράφου Γουβιανάκη Λάμπρου, τῇ ἔγκρισει τοῦ Παναγιωτάτου Κυπριανοῦ & δαπάναις τοῦ Συλλόγου Κυριῶν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των δηλ. Προκόπιος Λεονταρίτης μετά τῆς δ. Σταυρούλας Παναγάκου, δηλ. Ηλίας Σουλεϊδῆς μετά τῆς δ. Γεωργίας Χριστοπούλου καὶ δ. Κ. Σταύρος Καπετανάκος μετά τῆς δ. Ελένης Ζαραφωνίτη.

Τοὺς εὐχόμεθα βίον εύτυχη.

Τόν παρελθόντα μῆνα ἀπέθανεν ἡ Παναγιώτα Εύ. Όρφανάκου. Συλλυπητήρια εἰς τὴν οἰκογένειάν της.

"Αρχοντες του τόπου μας

Β'

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΟΥΤΟΥΛΑΣ

Δεύτερος δήμαρχος του δήμου Φάριδος, μετά τὸν Θεοδόσιον Λιακάκον, ἡτο δ Δημήτριος Μούτουλας. Οὗτος ἐξελέγη δήμαρχος τὸ ἔτος 1847 καὶ ἐκράτησε τὴν δημαρχίαν 12 ἔτη, ἡτοι μὲχρι τοῦ ἔτους 1859.

"Ητο πλούσιος καὶ μορφωμένος ἀρχων τοῦ τόπου. Εἶχεν ἀποφοιτήσει ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον Αἰγαίνης.

Τὸ πρῶτο του σπίτι εἶναι αὐτὸ, εἰς τὸ ὅποιον κατοικεῖ ὁ κ. Ν. Μπεγράκης καὶ τὸ δεύτερον αὐτὸ, εἰς τὸ ὅποιον στέγαζεται ἡ φιλαρμονικὴ, ἀνήκον εἰς τὸν κ. Ν. Κατσουλάκον.

'Ο Δημήτριος Μούτουλας ἐνυμφεύθη δύο φοράς. 'Η πρώτη σύζυγος του ἡτο ἀπὸ τὸ Παλιοχώρι, τὸ γένος Κομπορόζου, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε τὸ πρῶτον του τέκνον, τὸν Λεωνίδαν. 'Αποθανούστης ταῦτης ἐνυμφεύθη πάλιν. 'Ἐκ τῆς ἐξ 'Ανωγείων δευτέρας συζύγου του, τὸ γένος Μενούτη, ἀπέκτησε ἀκόμη τέσσαρα τέκνα, τὸν Γιώργη, τὸν Χαρίλαο, τὸν Παναγιώτη καὶ τὴν Μηλιὰ.

Τὸ πρῶτο του σπίτι τὸ ἀφησει εἰς τὸν Λεωνίδα καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὸν Γιώργη, δ ὅποιος ἡτο καὶ ἔφεδρος ἀνυπολογιζόμενος τοῦ πυροβόλου.

'Ως δήμαρχος εἶχε γραμματικὸν τὸν Παναγῆν Συλωμὸν ἀνεψιόν του, διδτὶ ἡ μη τέρα τοῦ Μούτουλα ἡτο τὸ γένος Συλωμοῦ, δ ὅποιος τὸν διεδέχθη εἰς τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κόμματος καὶ ἐξελέγη κατόπιν καὶ δήμαρχος.

"Ενεκο τῆς θέσεώς του εἶχεν ἀρκετοὺς ἔχθρους, ἰδίως ἀπὸ τὰ ἀντιπολιτευόμενα κόμματα, οἱ δοποῖοι μάλιστα ἔνα βράδυ τὸν ἐπυροβόλησαν ἀνεπιτυχῶς εἰς ἓν παράθυρον τοῦ δευτέρου σπιτιοῦ του, ὅπου εὑρίσκετο.

'Ἐπι δημαρχίας Μούτουλα ἦλθε καὶ

τὸ πρῶτο πηγαῖο νερὸ εἰς τὸ Ξηροκάμπι, γεγονός σπουδαῖον. Τὸ νερὸ τοῦτο ἡτο τοῦ Ἀνακάλου.

'Επειδὴ δύμας ἥρχετο μὲνεραμίδια, διότι δέν ὑπῆρχον σωλήνες καὶ παρουσιάσθη ἐπιδημία τύφου, τοῦτο κατηργήθη. 'Επίσης τότε μετεφέρθη τὸ πανηγύρι τῶν 'Αγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου) ἀπὸ τὸν "Αγιο Βασίλη, δπου ἐγένετο, εἰς τὸ Ξηροκάμπι.

★ Συμπληρωματικῶν ἀναφέρομεν δτι δ δήμαρχος Θεοδόλιος Λιακάκος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου Κουμουσιώτου, κατόπιν δημάρχου, ἐνεκα φιλονεικίας τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσε κάποιος κλητήρας του, ὃνόματι Κάδουρας.

Γεώρ. Η. Συλωμός

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

"ΤΟ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ,,

'Εκδίδεται ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴν Κοινωνικῆς 'Αναπτύξεως Ξηροκαμπίου Λακωνίας

'Υπεύθυνος διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῆς ὥλης

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΟΣ

Καθηγητὴς Φιλολογίας
(Ξηροκάμπι Σπάρτης)

Τεχνικὴ ἐπιμέλεια ἐκδόσεως

'Υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΧΙΩΤΗΣ

(Σπάρτη, Θερμοπολῶν 6)

Τιμὴ τεύχους Δρχ. 2.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ (ΛΕΚΚΑΣ)

Έθεωρησα καθήκον νά ίστορησω τήν ζωὴν ἐνδός ἀνθρώπου, βάσει ἐλαχίστων στοιχείων, ὁ δούλος, ὡς παραδίδεται, είχε προικισθῆ ὑπό τῆς φύσεως διὰ σπανίων προσόντων, ἐν πολλοῖς ἐτερωνύμων καὶ ἀντιμαχομένων, χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ἀνδρῶν ἵκανων διὰ πράξεις μεγάλας.

Πλὴν δύμως δὲ βραχὺς βίος του δὲν τοῦ ἔδωτε τήν εὐκαιρίαν νά ἀναδειχθῇ καὶ νά ἀνέλθῃ εἰς τὰ ἀξιώματα τῆς πολιτείας· ἀλλὰ τὴν ἀξίαν του ἐπεσφράγισεν ἡρωικὸς θάνατος.

Ἐγεννήθη εἰς τὸ Ξηροκάμπι τὸ ἔτος 1846, ἔνθα ἔκαμεν ἐγκυκλίους σπουδάς. Γόνος πλουσίας οἰκογενείας είχεν δόλας τὰς εὐκαιρίας νά μορφωθῇ καὶ ἀργότερον νά πολιτευθῇ, δημοσίᾳ ὑπῆρχε συνήθεια τήν ἐποχὴν ἐκείνην. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν μετέβη εἰς Αγίουν καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὸ δυνομαστὸν γυμνάσιὸν τῆς, τὸ δοποῖον είχεν ἴδρυσει ὁ Καποδιστριας. Ως πρῶτον στόχον είχε θέσει τήν Δημαρχίαν τοῦ Δήμου Φάριδος, διὰ τὴν δόπιαν ἡτοί ἵκανός.

Τό 1866 ἐπελέγη ὡς κληρωτὸς. Μὲ τά μέσα δύμως πού διέθετε κατώρθωσε νά πάρη ἀπαλλάγῃ, διὰ τὴν δόπιαν μετενόησε καὶ κατετάγη ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς ἐθελοντὴς εἰς τὸ ἱππικόν. Κατὰ τήν διάρκειαν δύμως τῆς θητείας του ἐταλαιπωρήθη μὲ ἀποτέλεσμα νά ἀπαλλάγῃ ἐκ νέου. Τοῦτο δύμως τὸ ἔφερε βαρέως.

Εύρισκόμεθα εἰς τό 1866, ἔτος τῆς μεγάλης Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως διά τὴν ἀποτίνοξιν τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ. Ἀπό δλην τὴν χώραν ἐθελονταὶ κατατάσσονται δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος. Καὶ δταν ἡ σάλπιγγα ἀκούεται εἰς τὸ Ξηροκάμπι οἱ νέοι τρέχουν νά κατατάγονται μεταξὺ αὐτῶν πρῶτος δ. Γ. Σολωμὸς, ὁ δούλος ἐκείνην τὴν ώραν

ἐγευμάτιζεν ἄφησε τὸ φαινό στή μέση καὶ ἐτρέξεν εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου ἐγίνετο ἡ στρατολογία. Ἡ μητέρα του ἀρχισε τίς φωνές. διότι ἀντελήθη ἀμέσως τήν ἐιέργειαν τοῦ ἀποφασιστικοῦ νέου. Τῆς ὑπεσχέθη δτι θά ἐπιστρέψῃ νά πάρη ροῦχα καὶ χρήματα. ἀλλὰ δέν ἐπέστεψε. Μοζί του ἀνεχώρησαν οἱ: Βαγγέλης Μούτουλας, Λεωνίδας Μούτουλας, Γεώργιος Μαρινάκος, Γεράσιμος Κατσουλάκος, Κωνσταντίνος Φεγγαρᾶς, Ἀποστολάκος, Κονίδης καὶ ἄλλοι ἐθελονταί.

Ο ἀγών δύμως εἰς τὴν Κρήτην ἦτο σκληρός καὶ ἄνισος. Ο ἡρωικὸς Λέκκας μάχεται εἰς τὴν πρώτην γραμμήν καὶ πληγώνεται. Οἱ συμπολεμισταὶ του τόν περιποιοῦνται καὶ διαβαθμίζονται καὶ τὸν μεταφέρει εἰς τοὺς ὄμοιους του καὶ τὸν ἀποθέτει εἰς μίαν σπηλιάν διὰ μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν, μὲ τὴν σκέψιν νά τὸν παραλάβῃ ἀργότερον.

Ἄλλ' ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς ἀναζήτησίν του δὲν τὸν εύρε. Οἱ Τούρκοι τὸν είχον φονεύσει.

Δημ. Β. Σολωμὸς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἐύχαριστοῦμεν θερμῶς δόσους καθ' οιόν δήποτε τρόπον δογμοῦν διά νά σταδιοδρομήσῃ εἰς τὰ πρῶτα δύσκυλα βήματά της ἡ ἐφημερίδα μας καὶ εἰδικά: Τὴν Κοινότητα Ξηροκαμπίου, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς κ.κ. Χρήστον Λ. Καπετανάκον Παν. Τεκόσην, Βίλλην Μπούτα-Λιακάκου, Μίμην Συκιώτην καὶ Βασιλείον Σολωμόν.

Σ. Κ.